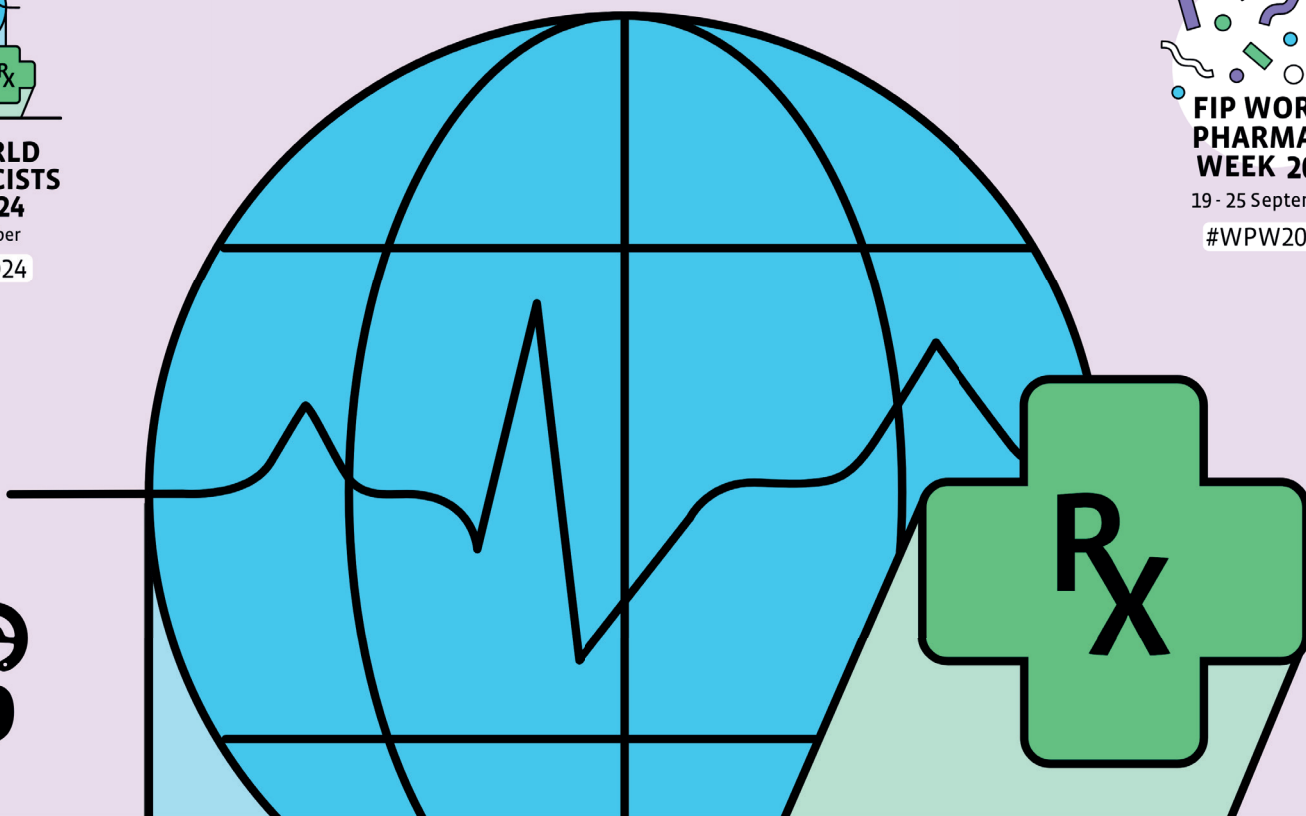

**FIP WORLD
PHARMACISTS
DAY 2024**
25 September
#WPD2024

**FIP WORLD
PHARMACY
WEEK 2024**
19 - 25 September
#WPW2024

СВЕТСКИ ДАН ФАРМАЦЕУТА, 25. СЕПТЕМБАР СВЕТСКА НЕДЕЉА ФАРМАЦИЈЕ, 19-25. СЕПТЕМБАР

„Захваљујући академији, имамо квалификоване фармацеуте; захваљујући научницима, имамо есенцијалне лекове; а захваљујући фармацеутима имамо виталне здравствене услуге.“

Пол Синклер, председник ФИП-а

САЗНАЈ ВИШЕ

Активности Коморе у вези са нелегалним оглашавањем и продајом лекова путем интернета

Знања о дејствима и рационалној примени лекова као основ савремене фармације – Конкурс за упис на специјализације

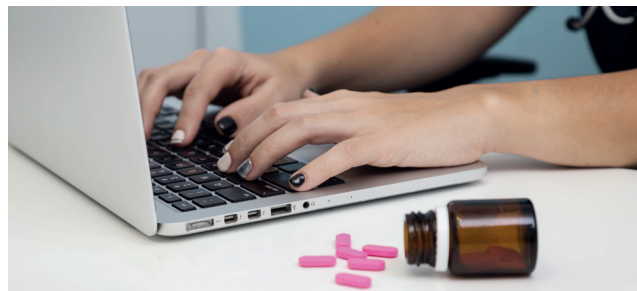
Статини - да ли их се пацијенти неправедно плаше?

Активности Коморе у вези са нелегалним оглашавањем и продајом лекова путем интернета

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеутска комора Србије, преко својих чланова, у последњих годину дана добија све већи број пријава у вези са нелегалним оглашавањем и продајом лекова путем интернета. С тим у вези Комора спроводи интензивне активности са циљем да се незаконито поступање спречи и/или санкционише, пре свега комуникацијом са релевантним државним органима и произвођачима лекова који су предмет злоупотребе, али и директним обраћањем одређеним компанијама и упознавање са законским прописима који регулишу област лекова.

Интензивна активност остварена је са Сектором за инспекцијске послове Министарства здравља, који пријаве Коморе прослеђују на даљу надлежност Вишем јавном тужилаштву у Београду Посебном тужилаштву

за високо технолошки криминал и Министарству унутрашње и спољне трговине, Сектору тржишне инспекције.

Одговор Министарства здравља на последњи допис Коморе од 1.8.2024. године **ОВДЕ!**

Чланарина за 2024. годину

Припремила: маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Поштоване колегинице и колеге, подсећамо Вас да је рок за плаћање **чланарине за 2024. годину, 31. октобар 2024. године. Годишња чланарина износи 5.500,00 динара.** У складу са Статутом Фармацеутске коморе Србије („Сл. гласник РС”, бр.156/2020 и 27/2022), члан који није измирио чланарину до 31. октобра текуће године, за ту годину, односно није измирио чланарине за претходне године и исто не учини након писане опомене испишује се из именика чланова Коморе и привремено му се одузима лиценца, по службеној дужности. Уколико члан који је исписан из именика

чланова Коморе жели да поново поднесе захтев за упис у именик чланова Коморе, дужан је да пре подношења захтева измири цели заостали дуг.

Детаљне информације на [ЛИНКУ!](#)

ОГРАНАК ВОЈВОДИНА

Додела нових лиценци

Припремила: дипл. фарм. Славица Милутиновић

Фармацеутска комора Србије, Огранак Војводина, организовала је 15. августа 2024. церемонију доделе лиценци новим члановима Коморе. Лиценце је примило 12 младих магистара фармације. Доделу је предводила директорка Коморе Славица Милутиновић, која је у свом обраћању истакла значај лиценце и обавезе чланства према Комори. Она је нагласила важност улоге магистара фармације у едукацији, саветовању и информисању пацијената и других здравствених радника, са циљем промоције здравља и безбедне употребе лекова.

Фармацеутска комора у Огранку Војводине сада има 1815 чланова, укључујући 1552 обавезних чланова, 228 добровољних чланова и 35 приправника.

Чланство у Комори представља част и одговорност свих магистара фармације у Србији.

Светски дан фармацеута, 25. септембар

Припремила: Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић

Фармацеути широм света, 14. пут за редом имаће прилику да 25. септембра прославе своју професију и подсети доносиоце одлука и општу јавност на важну улогу коју имају у изградњи здравије заједнице. „Захваљујући академији, имамо квалификоване фармацеуте; захваљујући научницима, имамо есенцијалне лекове; а захваљујући фармацеутима имамо виталне здравствене услуге.“ изјавио је поводом Светског дана фармацеута 2024, господин Пол Синклер, председник ФИП-а.

Комора поводом овог датума, већ традиционално, организује Конкурс за фармацеуте на тему дефинисану од стране ФИП-а и Пројекат едукације деце у школама и предшколским установама, за које је пријава фармацеута отворена до 5. септембра.

Pharmacists
meeting global
health needs

fip WORLD 25 SEPTEMBER
PHARMACISTS DAY

Секција јавних апотека ФИП-а, визија развоја 2020-2025.

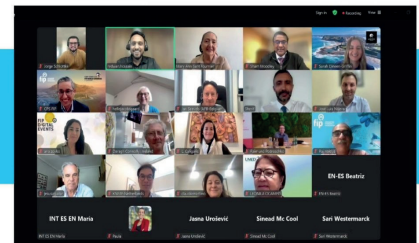
Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Извршни комитет секције јавних апотека Интернационалне федерације фармацеута (ФИП) одржао је 22. августа онлајн састанак на ком је присуствовала и Фармацеутска комора Србије. На састанку су представљени резултати рада и предлог циљева за наредни период. Летисија Калигарис из Уругваја изабрана је за секретара секције, а изгласани су и нови чланови извршног комитета.

На 82. ФИП конгресу у Кејптауну секција ће се представити бројним предавањима и постер сесијама. Секција активно сарађује са WHO на развоју политике, прописа и стратегија за обезбеђивање одрживости апотекарске праксе и ради на промоцији документа "Визија јавних апотека - срце наше заједнице 2020-2025".

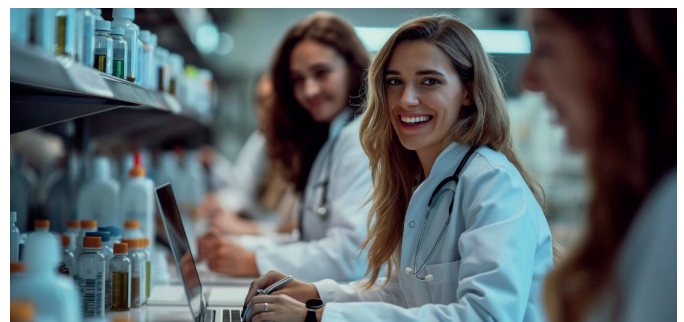
COMMUNITY PHARMACY SECTION
STEERING COMMITTEE MEETING 2024

Знања о дејствима и рационалној примени лекова као основ савремене фармације – Конкурс за упис на специјализације

Припремила: проф. др Маја Томић

У низу потешкоћа са којима се суочава фармацеутска струка у данашње време, кључни начин борбе за бољи положај фармацеута у здравственом систему је непрекидно усавршавање. Ако се фармацеут покаже као, пре свега, добар познавалац лекова, он може да заузме место незамењивог члана сваког здравственог и пословног тима. Фармакологија (базична наука о лековима) и фармакотерапија (примењена наука о рационалној - ефикасној и безбедној примени лекова) су дисциплине које се непрекидно усавршавају. Неопходно је да фармацеути буду у току с тим променама, како би компетентно комуницирали са пацијентима, лекарима и другим професионалцима у здравственом систему, и допринели имплементацији савремене фармакотерапије у свакодневну праксу.

Конкурси за упис кандидата на здравствену и академску специјализацију из фармакотерапије у школској 2024./25. години су објављени на сајту Фармацеутског факултета у Београду **ОВДЕ!**

Цео текст доступан на [ЛИНКУ!](#)

ПРЕДСТАВЉАМО КОЛЕГЕ САВЕТНИКЕ

Азеница Елезовић, маг. фарм. - Сјеница

Саветник за вакцинацију - Број пружених и евидентираних услуга саветовања: 615

Мотивација за учешће у пројектима Коморе је пре свега жеља да допринесем здрављу и добробити своје заједнице. Као фармацеут, али и као пацијент видела сам колико су вакцине важне у превенцији болести и желела сам да будем део те приче. Рад на пројектима везаним за вакцинацију омогућио ми је да едукујем људе, ширим свест о важности фармацеута као најдоступнијег здравственог радника као и важности вакцинације и помажем у борби против дезинформација насталих снажним деловањем антиваксерског лобија. Ова улога ми је пружила прилику да се професионално усавршавам и сарађујем са колегама из различитих области здравствене заштите, што ме додатно инспирише и мотивише.

Цео интервју доступан на [ЛИНКУ!](#)

Сања Максимовић, маг. фарм. спец. - Нови Сад

Саветник за вакцинацију - Број пружених и евидентираних услуга саветовања: 262

Промоција здравља и превенција болести је веома важан сегмент у пракси фармацеута. Она подразумева сталну едукацију у циљу унапређења знања и вештина, као и подизање свести пацијената. Иако је вакцинација најуспешнија медицинска интервенција у историји којом је спасено много живота, у последњих неколико година наилази на бројна оспоравања. То је био главни мотив за учешће у пројекту, како би пацијентима што боље приближила све бенефите и отклонила недоумице.

Цео интервју доступан на [ЛИНКУ!](#)

Милица Ћукић Јовановић, маг. фарм. - Кула

Саветник за вакцинацију - Број пружених и евидентираних услуга саветовања: 252

За учешће у пројекту Коморе и стицање назива Саветника за вакцинацију, мотивисала ме велика жеља да подигнем свест о важности имунизације. Након што сам постала власник беџа моја одговорност је већа. Веома ми је значајна подршка координатора за фармацеутске услуге коју имамо од стране наше установе и Фармацеутске коморе која је увек на располагању за сва питања.

Цео интервју доступан на [ЛИНКУ!](#)

Ноћно светло повећава ризик од дијабетеса

Припремила маг. фарм. спец. Николина Скорупан

Велика студија (85.000 учесника, 8 година праћења) чији су резултати објављени у часопису The Lancet у јуну 2024. године показала је да су особе које су изложене светлости током ноћи (у периоду 12:30 – 6:00), у већем ризику да оболе од дијабетеса. Ризик се повећава са порастом интензитета светлости, почевши од светлости једне свеће, без обзира на врсту/извор (улична расвета, лампа, сијалица, светлост екрана). Особе које су биле изложене светлости интензитета 48 лукса (што је попут пригушеног светла ноћне лампе за читање) биле су у подједнаком ризику од дијабетеса као особе са породичном историјом дијабетеса. Излагање светлости ноћу ремети циркадијални ритам, што се доводи у везу са инсулинском резистенцијом.

Извор на [ЛИНКУ!](#)

Суплементи рибљег уља могу повећати ризик од срчаних болести и можданог удара код здравих особа

Припремила: спец. фарм. Кристина Ковачевић

БУ недавној студији објављеној у BMJ Medicine, истраживачи су испитивали ефекте употребе суплемената рибљег уља на клиничку прогресију кардиоваскуларних болести (КВБ). Откривено је да редовна употреба суплемената рибљег уља повећава ризик од атријалне фибрилације (АФ) и можданог удара код здравих особа. Међутим, показало се да има користи у смањењу великих нежељених кардиоваскуларних догађаја и смрти код особа са претходном кардиоваскуларном болешћу. Налази ове студије не подржавају употребу рибљег уља или суплемената омега-3 масних киселина за спречавање атријалне фибрилације или других специфичних кардиоваскуларних догађаја код опште здравих особа. С друге стране, откривена је веза која указује на корисне ефекте редовне употребе суплемената рибљег уља код особа које већ имају кардиоваскуларне болести.

Комплетну студију погледајте на [ЛИНКУ!](#)

Статини - да ли их се пацијенти неправедно плаше?

Припремила: маг. фарм. спец. Милена Милојевић

Не тако давне 1980. године одобрен је први статин - Ловастатин. Поред антибиотика, статини су лекови који су највише допринели продужењу живота људи. Да ли их се пацијенти неправедно прибојавају? Студија која је укључивала 112.000 испитаника је показала да не постоји разлика у учесталости оштећења јетре између пацијената који су добијали статине и плацебо групе. Панел стручњака за јетру се сложио да повећање трансaminaза повезано са статинима не указује на оштећење јетре. Америчка агенција за храну и лекове је уклонила препоруке за рутинско праћење функције јетре код пацијената на терапији статинима. Додатно, мета-анализа 19 великих студија са статинима је показала да не постоје значајне разлике у инциденци појаве бола у мишићима између плацебо и групе која је добијала статин.

Опширније на [ЛИНКУ!](#)

Новe смернице Америчке академије за дерматологију о лечењу акни

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Америчка академија за дерматологију објавила је нове смернице за лечење акни почетком 2024. Према препорукама, локална примена ретиноида у комбинацији са бензоил пероксидом је прва линија терапије благих до умерених акни. Мултимодална терапија која комбинује различите механизме деловања препоручује се ради боље ефикасности и смањења ризика од резистенције на антибиотике, док се локална монотерапија антибиотиком не препоручује. Системски антибиотици, као што су Миноциклин и доксициклин, могу бити корисни, али се њихова употреба треба ограничити због ризика од резистенције и компликација. Такође, класкотерон, салицилна киселина и азелаична киселина наведени су као условне опције, али нису лекови прве линије. Спиринолактон може бити користан у одређеним случајевима када пацијенти не реагују на друге облике лечења.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

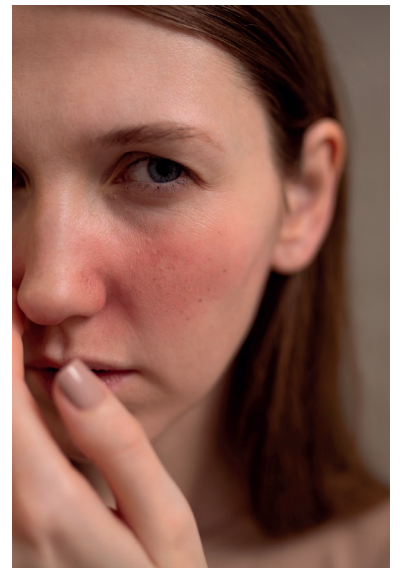

Ивермектин као опција за лечење розацеа

Припремила: спец. фарм. Слађана Панајотовић

Ивермектин, познати антипаразитски лек, може се користити и за лечење розацеа. Ово хронично стање коже, које се карактерише црвенилом, телангиектазијама и инфламаторним лезијама, може бити изазвано присуством гриња *Demodex*. Висока заступљеност у популацији (инциденца је преко 10%) провоцира истраживања која резултирају бројним терапијским моделима. Поред уобичајених топикалних лекова, ивермектин крем 1% је опција која показује обећавајуће резултате у третирању розацеа. Једна од студија је потврдила његову ефикасност приликом примене једанпут дневно у смањењу инфламаторних лезија и уласку у ремисију у периоду од 12 недеља. Поред антипаразитског деловања, ивермектин има и антиинфламаторно дејство. Ова терапија се упоређује са традиционалним топикалним лековима као што су метронидазол и азелаична киселина, посебно код средње тешке и тешке форме розацеа.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Одвикавање од пушења - варениклин или електронске цигарете са никотином?

Припремила: маг. фарм. спец. Емилија Трбовић

Недавна студија упоредила је ефикасност варениклина и електронских цигарета са никотином у одвикавању од пушења. Истраживање је обухватило 458 испитаника који су пушили најмање 10 цигарета дневно током 10 година. Испитаници су били подељени у четири групе: једна је користила електронске цигарете са никотином, друга варениклин, трећа плацебо таблете, а четврта електронске цигарете без никотина. Лечење је трајало 12 недеља. Резултати су показали да варениклин пружа боље дугорочне резултате у одвикавању од пушења у поређењу са електронским цигаретама, укључујући период од 6 месеци након завршетка третмана.

Целу студију погледајте на [ЛИНКУ!](#)

„Friendly“ епинефрин у облику спреја за нос

Припремила: маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић

Америчка агенција за храну и лекове (FDA) одобрила је Neffy® (епинефрин, спреј за нос) за хитно лечење алергијских реакција, укључујући анафилаксу, код пацијената тежих од 30 килограма. Neffy® се примењује у једну ноздрву, са могућношћу поновне примене у исту ноздрву ако симптоми не нестану или се погоршају. У паковању се налазе 2 појединачна спреја са једном дозом. Примену треба избегавати код особа са назалним проблемима, као што су полипи или историја назалних операција. Најчешћи нежељени ефекти укључују иритацију грла, пецање у носу, главобољу и друге симптоме.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Високе спољне температуре погоршавају ментално здравље

Припремила: спец. фарм. Слађана Панајотовић

Како су климатске промене један од највећих изазова у 21. веку, студиозно је сагледавана њихова повезаност са штетним здравственим исходима. Истраживања показују да климатске промене, посебно високе температуре и топлотни таласи, негативно утичу на ментално здравље. Студије су утврдиле да је у Јапану повећан број хоспитализација због менталних поремећаја током топлотних таласа. Високе температуре могу утицати на равнотежу неуротрансмитера у мозгу, што доводи до проблема као што су анксиозност, депресија и раздражљивост. Несаница је такође у вези са низом дана са високим дневним и ноћним температурама, а она додатно доприноси фрустрацијама и негативним емоцијама. Посебно су угрожени старији пацијенти и особе са неуролошким болестима.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

Већина генерације „Z“ се ослања на ТикТок здравствене савете - да ли је ово нови тренд?

Припремила: спец. фарм. Кристина Ковачевић

Недавно истраживање показало је да је ТикТок постао главна дестинација за тражење здравствених савета међу младим људима. Према анкети коју је спровео Zing Coach, невероватних 56% припадника генерације „Z“ ослања се на ову платформу за информације о здрављу, исхрани и фитнесу. Подаци откривају да много њих ТикТок користи као први и најважнији извор информација о здрављу.

Шта је још интересантније, 66% испитаника верује саветима које на ТикТоку нуде лекари, нутриционисти и спортисти. Међутим, постоји и значајан део корисника, 33% који не проверава тачност савета пре него што их прихвати, што подиже озбиљне знакове упозорења о потенцијалним ризицима од дезинформација на овој платформи.

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

КОНТИНУИРАНА ЕДУКАЦИЈА ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

- Ц-1-13/24** Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ (5 бодова), до 11.03.2025.
- Ц-1-55/23** Фармацеутска услуга - предуслов за повећање степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотицима (5 бодова), до 21.08.2024. - у поступку реакредитације
- Ц-1-60/23** Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести (5 бодова), до 21.08.2024. - у поступку реакредитације
- Ц-1-65/23** Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-66/23** Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом, (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-67/23** Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом (5 бодова), до 20.11.2024.
- Ц-1-69/23** Улога фармацеута у промоцији вакцинације против сезонског грипа и пнеумокока (5 бодова), до 20.11.2024.

46. МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ИСТОРИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 4 - 7 септембар 2024., Београд

ТЕМА КОНГРЕСА: "Фармацеутска професија и друштво: Корени, развој и лекције за будућност"

Рок за подношење сажетак је 30. мај 2024. године на [ЛИНКУ](#).

Рана регистрација за конгрес је отворена до 30. априла 2024. године на [ЛИНКУ](#)

За све додатне информације и регистрацију учешћа посетите [САЈТ](#)

82. СВЕТСКИ КОНГРЕС FIP

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 1-4. септембар 2024., Кејптаун, Јужноафричка Република

Више информација на [ЛИНКУ!](#)

ЕАНР BOOST

ДАТУМ И МЕСТО ОДРЖАВАЊА: 27-28. септембар 2024., Фиренца, Италија

ТЕМА: „Хуманизација високотехнолошке апотеке“ – како аутоматизовани системи могу побољшати оперативну ефикасност уз очување суштинске улоге људске експертизе у управљању болничким апотекама

Више информација на [ЛИНКУ!](#)